

Caspari Center
for Biblical and Jewish Studies

NYHETER

Desember 2017

**Fra
Daglig leder**

Elisabeth E. Levy

Kjære partnere og støttespillere av Caspari-senteret!

Desember måned kommer med to viktige høytider, Jul og Hanukkah. Begge høytidene feirer lyset. Vi ber til Israels Gud om at han vil la sitt lys skinne i oss og i den urolige verden vi lever i. Vær med oss i bønn om at mørket skal jages bort og at Hans lys skal få råde.

I dette nyhetsbrevet kan du bl.a. lese om «frigjøringsunderet» som skjedde i Jerusalem rundt Hanukkah-tider for hundre år siden og om det planlagte «Alef»-prosjektet vårt.

Takk for alle bønner og støtte til vårt arbeid iløpet av 2017. Vi kunne ikke gjort det arbeidet vi gjør, blant de Messias-troende jødene i Israel uten dere. Vi ser fram mot 2018 med tillit til at Gud vil gå foran oss og sørge for oss også i det nye året. Vi gleder oss til å ha dere med som medarbeidere på veien videre.

Vi på Caspari-senteret vil ønske dere alle en velsignet høytidsfeiring, og et godt nytt år 2018 fylt av lys, til Guds ære. Vi setter stor pris på deres bønner og støtte.

"Fly som fugler"

Om vi ser historien i et fugleperspektiv, og gjennom et troende øye, kan vi finne mange viktige landemerker i kalenderåret 2017. Disse punktene i historien er det vel verd å merke seg. De fire hundre årene fra 1517 til 1917 rommer også mange viktige hendelser og involverer både kristne og jøder. Og alle peker mot Israels sentrale plassering i Guds frelsesplan.

At Herren har vist stor trofasthet mot sin pakt og sine løfter, vises tydelig i at jødene har fått tilbake sitt land. I økende grad har de vendt tilbake gjennom de siste hundre år. Noen av disse har også kommet «helt hjem», ved å komme til tro på Yeshua, den jødiske Messias.

Ved å føre sitt folk tilbake fra eksil, har Gud gjennom generasjoner møysommelig satt sin store plan i verk. Ett av hans redskaper var Martin Luther, som utfordret den katolske kirkes lære og startet den protestantiske reformasjonen for 500 år siden ved å slå opp sine 95 teser på døra til slottskirken i Wittenberg den 31.oktober 1517. Som en følge av dette ble Bibelen tilgjengelig for alle troende. De kunne selv lese om Guds løfter i Skriften og om fornyelse av det jødiske folk i landet Israel; og ved tro på Messias kunne de be om at dette skulle skje. I Storbritannia ble bevegelsen ledet av puritanerne, og fra 1790-årene av evangeliske kristne.

Blant de evangeliske kristne var Lord Balfour, en britisk utenriksminister som var overbevist om at det moderne Israel skulle bli en oppfyllelse av bibelske profetier. Han var nøkkelpersonen i den britiske regjeringens beslutning av 31.oktober 1917 om å gjenopprette et nasjonalt jødisk hjemland i Palestina, som det het på den tiden. Beslutningen, som senere ble kjent som Balfour-erklæringen, ville vært meningsløs uten erobringen av Beer-sjeba, en by sør i Israel, samme dag. Den 31. oktober 1917 ble Beer-sjeba befrikket fra det ottomanske styret. Denne seieren åpnet døren til erobringen av hele Palestina, og til den påfølgende gjenfødselen av Israel som nasjon 30 år seinere.

De tyrkiske ottomanerne hadde kontrollert Jerusalem siden 1517. Britene prøvde å gjenvinne kontroll over Den hellige by etter at Balfour-erklæringen var underskrevet. Den britiske generalen Edmund Allenby inntok Jerusalem 9.desember 1917. Allenby som var en oppriktig kristen, ønsket ikke å overta Jerusalem ved bruk av makt, og han ba om Guds veiledning.

Marja-Lisa Söderqvist

CC medarbeider

Lik flygende fugler skal
Herren over hærskaene forsvare Jerusalem

Beskjeden han fikk var fra Jes 31,5: «Lik flygende fugler skal Herren over hærskaene forsvare Jerusalem, forsvare og berge, gå forbi og utfri.» Allenby forsto profetien som en referanse til fly, som ennå ikke var vanlig på den tiden, og han ga sine menn ordre om å gjøre noen lave overflyvninger over Jerusalem.

Effekten av dette var at tyrkerne ble helt demoraliserte, og de flyktet fra Jerusalem uten å vente på nærmere ordre. Slik ble Jerusalem tatt uten at et eneste skudd ble avfyrt. Under Hanukkah i år feirer vi 100-årsjubiléet for frigjøringen av Jerusalem, alle byers mor. Tidligere i år feiret vi 50-årsminnet for byens gjenforening. «Alle tings gjenopprettelse» (Apg 3,21) skjer foran våre øyne. «Veien» er banet, så hans folk kan gå på den. Mange flere skal se at «Det er Herren» (Joh 21,7), Han som frelser og frigjør jøder så vel som ikke-jøder.

Hvorfor støtte Caspari-senteret?

Hiromi Kawabata

Voluntør

Når jeg vandrer gatelangs i Jerusalem, kjenner jeg på den sterke religiøse lengselen som byen rommer. Her er mange trosretninger og strømninger: ultraortodokse jøder, muslimer, katolikker, ortodokse, armenere, koptere, evangeliske kristne – og mange andre små grupper og søkende. De fleste i denne byen tar sin tro på alvor.

Men Jerusalem er ikke det enkleste stedet å bo. Levekostnadene er høye, over alt er det spenninger, og i Jerusalem går ting omtrent aldri som man har planlagt. Om det ikke var et bevisst valg, hvorfor skulle du velge å bo her? Likevel ser jeg at uansett hvor sterkt trosuttrykket hos dem som bor her er – om ikke det er en tro på den Gud som er åpenbart i Jesu person og verk og beskrevet i Bibelen, så har ikke denne troen en evighetsverdi. Å observere seriøse gudsdyrkere som prøver å finne Gud, men som ikke får tak i det vesentlige, har skjært meg i hjertet mange ganger iløpet av den tiden jeg har bodd i Jerusalem.

Det finnes ikke noe sted der en besøkende erfarer Bibelen så levende som her i Israel. På den annen side er dette også et utmerket sted for å starte en ny vranglære. For eksempel: Det er mange som gjerne vil oppleve at bibelske profetier oppfylles. Det har vært gjort mange forsøk på å se hendinger i vår tid i Skriftens lys. Noen av disse forsøkene har ført til alvorlige feillesninger og feiltolkninger. Mer enn noen gang ser jeg viktigheten av å forstå Skaperens store historieplan. Men uten å være solid grunnfestet i Bibelen, kan det være lett å gå fra sannhet til løgn.

Når jeg fra tid til annen besøker synagoger, ser jeg gudstjeneste-deltakernes nidkjærhet for Gud. Og jeg har respekt for deres ordnede levesett og deres disiplinerte gudsdyrkelse. Likevel sørger jeg over at de ikke kjenner sin egen Messias. Som følge av mine erfaringer her i Israel har min verdsettelse av sunn teologi vokst sterkt.

Caspari-senterets bestrebelser på å lære opp Jesus-troende i Det hellige land er et viktig arbeid. Før jeg kom for å arbeide i Israel, hadde jeg en forventning om at min tro skulle vokse bare ved å se de stedene der Abraham, David og Jesus vandret, og bare ved å puste inn luften i dette gamle og hellige landet. Men jeg har oppdaget at det å være her, har hjulpet meg til å se hvor viktig det er å studere Bibelen. Vi trenger alle hjelp til å gjøre dette på en god måte!

Caspari-senteret er forpliktet på dette arbeidet. Her i Israel har jeg oppdaget at det messianske fellesskapet har sin egen dype sammenheng og historie. Det er oppmuntrende å se at dette fellesskapet selv om det tallmessig er relativt lite, er levende og sunt. Det har vært en ære og glede å gjøre tjeneste i en av de første organisasjonene som skaffet hjelpemidler for disippelskap på hebraisk til jødiske Jesus-troende i Israel.

Caspari-senteret spiller også en viktig rolle i det større kristne fellesskapet ved å undervise om det jødiske grunnlaget for vår tro på den oppstandne frelser. Jeg ber om at Caspari-senterets arbeid vil fortsette i mange år fremover.

ANTI-SEMITTISME

Haaretz, Maariv 10. November 2017

Artikkelen gir en oversikt over antisemittismen i Frankrike. Det viser seg at antall antisemittiske hendelser i landet er minkende. Men det var likevel 5000 franske jøder som innvandret til Israel i 2016, og i tillegg er det forventet 4.000 i løpet av 2017. Den franske regjeringen gjennomfører nå en kampanje mot antisemittisme på skoler i Paris' forsteder. Men mange jøder har allerede reist fra disse områdene, og disse skolene er nå nesten helt fri for jøder. Elevene på disse skolene har ofte en forutinntatt holdning til den israelsk-palestinske konflikten, men de har også en tendens til å se på jøder som "eksotiske". Artikkelen konkluderer med at det viktigste nå er å hindre en stilltiende gjensidig bekreftelse mellom gammel og ny antisemittisme.

'Alef'

Alec Goldberg

Israel-Leder

På Caspari-senteret dreier mye seg om undervisning, og det er et flott arbeidssted for den som er sterkt engasjert i undervisning og opplæring og har gaven til dette. Men undervisning er bare en del av Det store oppdraget. Og hvis undervisning er det du holder på med dag etter dag, uke etter uke, år etter år, så er utbrenthet en reell fare. Jeg er selv lærer, men jeg setter også pris på å kunne arbeide på andre måter. Særlig er jeg takknemlig for muligheten til å dele evangeliet med mine jødiske søstre og brødre.

I de 21. århundre melder internett seg raskt som en arena der det finnes et publikum. Selvsagt er ikke «Den hellige nettkirke» det endelige målet. Hvor høy kvalitet man enn har på det man legger ut, kan det aldri erstattes med å stå skulder ved skulder i et virkelig fellesskap, i motsetning til 'likes', kommentarer og delinger i et nett-fellesskap.

Men likevel, som et sted der all slags budskap kan spres, setter internett oss i stand til å nå mennesker vi ellers aldri ville ha nådd. Med tanke på dette har jeg intervjuet en rekke svært interessante mennesker, og deres personlige fortellinger blir snart tilgjengelige på nett. Disse kvinner og menn som jeg har intervjuet, har ulike bakgrunn: noen vokste opp i byen, andre på en kibbutz; noen i et religiøst hjem, andre i et sekulært. Fellestrekket er at de er innfødte israelske jøder og førstegenerasjons Jesus-troende.

Med andre ord: de er verken immigranter som meg selv, eller utlendinger som noen av kollegene mine på Caspari-senteret; de er heller ikke barn av Jesus-troende. Ingen av disse personene var på noen måte forhåndsbestemt eller forberedt til å tro på «den mannen». Tvert imot, de vokste opp i en kultur som til tross for sin sammensatte karakter og voldsomme tilpasningsevne, har stått urokkelig sammen i det å nekte å vurdere Jesus som Israels Messias. Gjennom de siste 200 år har vi jøder kontinuerlig gjentatt for oss selv, for våre barn og våre barnebarn, den samme gamle 'sannheten': «En jøde kan ikke tro på Jesus, og de som gjør det, er de verste forrædere mot sin familie og sitt folk».

Når jeg snakker med disse sabraene (innfødte israelere), som nå følger Jesus, spør jeg: «Du visste at når du fortalte familien om din tro på Jesus, så ville de ikke være glade for ditt valg. Hvordan fortalte du det? Og hvordan reagerte de»? Jeg ber dem også beskrive sin tro på Gud før de møtte Jesus, sammenlignet med den tro de har i dag.

Jeg mener at bibelstudier og systematisk teologi er gode redskap i tjeneste for Guds rike, men en enkel personlig historie er ikke mindre sterk. Det vi sier i våre vitnesbyrd er et sterkt åndelig våpen (Åp 12,11). Jeg håper disse vitnesbyrdene skal inspirere dem som ser dem på nettet. Vi på Caspari-senteret er glade for å kunne dele disse historiene. Vi håper at mange vil se dem, og ved Guds ånd, måtte de bli brukt til å dra mange til Ham!

*Det vi sier i
våre vitnesbyrd
er et sterkt
åndelig våpen.*

Åpen forelesning på Caspari-senteret

Marja-Lisa Söderqvist

CC medarbeider

I løpet av året innbyr Caspari-senteret til åpne forelesninger i sine lokaler i sentrum av Jerusalem. Disse foredragene er én av mange måter Caspari-senteret benytter til disippelgjøring og opplæring av troende med ulike trosbakgrunn. Foredragene når ut til hele verden siden de gjøres gratis tilgjengelig på våre nettsider. Målet for forelesningene er å oppmuntre tilhørerne til å gå inn i dypere studier og forskning på to områder: Messiansk jødedom og den kristne tros jødiske røtter. Vi inviterer en stor bredde av forelesere til å tale ved disse anledningene – både lokale troende og utenlandske akademikere som besøker Israel. Men vi forventer av dem alle at de skal være klar over «det jødiske» i evangeliet, og tale ut fra dette.

Tema for den siste av disse forelesningene, som ble holdt i midten av november, var «Halakha og frelse. En katolsk tilnærming til post-misjonær messiansk jødedom». (Halakha er regler for jødisk livsførsel. Begrepet omfatter sivil, strafferettslig og religiøs lovgivning.) Foredraget ble holdt av Pater Antoine Levy, som er en fransk jøde, dominikanerprest, teologiprofessor i Finland, og grunnlegger av Helsinkikonferansen (www.helsinkiconsultation.org).

Pater Antoine Levy førte en kritisk dialog med Rabbi Mark Kinzer, en ledende messiansk jødisk teolog, og forfatter av boka Post-misjonær messiansk jødedom. Pater Antoine argumenterte for en «Halakha-i-Jesus», noe som skulle bety frihet fra den obligatoriske rabbiniske lydigheten mot Loven. Pater Antoinets 'katolske' vinkling refererte til en potensiell kontekst, der en sann universell kirke kunne gi rom for et ekte jødisk uttrykk for Jesus-tro, samtidig som den ivaretar fellesskapet mellom jødiske troende og hedningekristne.

Pater Antoine argumenterte for en messiansk ekklesiologi, ikke bare som en mulighet, men som en nødvendighet, utledet av Kirkens katolske eller almene vesen. Han sa at Kirken i sitt innerste vesen er fellesskapet av dem som er kalt til tro på Jesus som Messias, og det fellesskapet består av både jøder og ikke-jøder. I stedet for den tosidige ekklesiologien som Kinzer presenterer, tegnet Pater Antoine en to-dimensjonal kirke. I denne to-dimensjonale kirken skulle kirken finne en måte å støtte jøder i sin midte på. Jesus-troende jøder skulle få støtte til å opprettholde en tydelig jødisk identitet, og de skulle få leve i synlig fellesskap med troende fra folkeslagene. Pater Antoine la vekt på en åndelig livserfaring som skulle deles av både jøder og ikke-jøder, heller enn strukturelle forskjeller.

Pater Antoine poengterte at messiansk jødedom ofte presenteres som en bevegelse av jødiske troende som ønsker å bevare sin jødiske identitet og tradisjon. Han registrerte at dette synet har både positive og negative sider: Den positive siden av messiansk jødedom handler om jødernes lenge etterlengtede oppdagelse av sin Messias – og deres glede over å få en forkynnelse som ikke bare bygger på den jødiske tradisjon, hvor vakker og klok den enn måtte være, men som bygger på selve Ordet fra Gud, kommet i kjøtt og blod. Pater Antoine mente at den jødiske tradisjonen ikke forsvinner eller forringes hos de jødiske Jesus-troende, men at den kan omfavnes av dem.

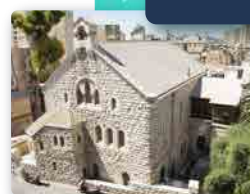
Hver måned gjennom det akademiske året er vi velsignet med å arrangere forelesninger med en stor bredde av forelesere. Dette er en av våre måter å føre videre Carl Paul Casparis arbeid (1814-1892) – han som Caspari-senteret er oppkalt etter. Carl Paul Caspari var en jødekristen og akademiker fra Tyskland som ble foreleser og professor i Det gamle testamente ved Universitetet i Oslo (den gang Kristiania). Han ble kalt «hele Skandinaviens lærer» på grunn av sin store innflytelse. Hans største mål var å leve og dø for Herren. Gjennom hele sitt liv holdt han fast ved håpet om et jødisk nasjonalt hjemland. I dag er C. P. Casparis håp en realitet. Våre forelesningsrekker ved senteret her i Jerusalem som bærer hans navn, er forelesninger som holder fram den innebygde jødisheten i Guds ord, og det er en god måte å ære arbeidet til denne trofaste Jesus-troende jøden og læreren.

Utvalgte opptak av de åpne forelesningene er tilgjengelige for gratis streaming og nedlasting (www.caspari.com/recorded-audio/). Hele samlingen av opptak er tilgjengelig på Caspari-senterets bibliotek i Jerusalem.

Bønne-emner:

Vær med og befor

- kurset
**Discovering
Jesus in his
Jewish context** som holdes
23.april – 4.mai 2018

-opptakene til
Alef-prosjektet som nylig
har startet

-nyutgivelsen av boka
Facts & Myths

 Caspari Center • for bibelske og jødiske studier • ללימודי המקרא והיהדות • מרכז קספרי

Israel Office : 55 HaNevi'im St., PO Box 46, Jerusalem 9100001, Israel, Telefon: +972 2-6233926, Faks: +972 2-6251933, email: caspari@caspari.com
Vårt USA-kontor : PO Box 147, Wheaton, IL 60187 USA, Telefon +1 630-668-3328, Faks: +1 630-580-5757, E-post: caspariUSA@caspari.com

Utruster Hans folk til tjeneste så Messias' kropp bygges opp. Ef 4,12

Ønsker du mer informasjon om Caspari Center og vårt arbeid, ta kontakt: E-post: caspari@caspari.com, nettside: www.caspari.com. Du kan støtte vårt arbeid gjennom forbønn, volontørtjeneste og gaver. Send din gave til Den Norske Israelsmisjon, kontronr.: 3000.15.24425 (merk "Gave - Caspari")